

NOTULEN van de op donderdag 2 juli 2015 in het gemeentehuis gehouden vergadering van de raad van de gemeente Leusden.

Aanwezig zijn de leden:

de dames: M.G. van Eijden-Smits, S.A. den Herder, M.C.C. Koetsenruijter, M.E. Mellink en K.E. Pouwels-Koopman

de heren: F.M.J. Anten, W.H. van den Brink, C.P.W.J. Genders, W.G. van Ginkel,

J.G. van Halderen, W. van Hell, J.P.O.M. van Herpen, G.J. Kroeze,

P.H. Lensselink, J.R. Madiol, J. Mulder, B.A. Piersma, K. Roskam,

J.W. Spijkerman, M.T.M. Sturkenboom en W.R. Vos

Afwezig: -

Voorts zijn aanwezig de wethouders:

de heren: H.A.W. van Beurden, A.J. Dragt en J. Overweg

voorzitter: A. Vermeulen, burgemeester

raadsgriffier: J.S.Y. Houtman

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Vanavond is het voorjaarsdebat en de fracties hebben twaalf minuten spreektijd per fractie.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Algemene beschouwingen

De heer **Van Herpen**, GroenLinks-PvdA:

"Vanavond staan we voor de tweede keer sinds deze coalitie is aangetreden voor de opgave om via het vaststellen van de Kadernota het college van B&W kaders mee te geven voor het opstellen van de begroting 2016. Alvorens inhoudelijk op een aantal issues in te gaan eerst een tevredenstellende constatering.

Tevredenheid

Leusden bouwt zichtbaar verder aan haar toekomst. Deze coalitie, dit college heeft bewust gekozen voor een maatschappelijke investeringsagenda. We zien nu overal de gevolgen of zijn in afwachting van de eerste spade die de grond ingaat. Meest in het oog springend zijn de bouwkransen die weer volop bezig zijn in het Biezenkampproject. Onze fractie kijkt liever naar de gevolgen van de besluitvorming dan dat we eindeloos stil blijven staan bij het besluitvormingsproces. Politiek is ergens voor willen kiezen en daar dan ook voor gaan. Politiek is niet voor bange mensen, visie, lef en doorzettingsvermogen zijn gevraagde eigenschappen van politici, ook in Leusden. Naast een Biezenkampproject op stoom zien we op tal van dossiers voortgang gemaakt worden. Zwembad, tweede sporthal, MFC's, na jaren van stilstand zit de vaart er lekker in. College, ook voor het vervolg zult u een stimulerende GroenLinks-PvdA-fractie aan uw zijde treffen om de vaart erin te houden. Aan het eind van mijn bijdrage kom ik nog met een wens op een ander terrein.

Kadernota

De Kadernota zelf, geen makkelijke opgave, enerzijds meevallers uit het recente verleden, anderzijds tegenvallers voor de toekomst en nog vele onzekerheden. Tegenvallers voortkomend uit de recent verschenen meircirculaire die voor 2016 weinig financieel perspectief bieden. Instemming met de door het college ingezette lijn, de tegenvallende inkomsten op het zorgdossier niet weer direct te vertalen in een bezuiniging. Elk jaar, zo ook over 2014 zien we een afgesloten begrotingsjaar met een positief saldo. Tegenvallers en meevallers tegen elkaar wegstrepen brengt meer rust op het begrotingsfront. Op wat langere termijn voorziet het college een structureel sluitende begroting.

Die verwachting wordt mede gestoeld op een verdere positieve economische ontwikkeling in Nederland. Als de rijksoverheid in dat economisch scenario meer geld gaat uitgeven krijgen de gemeenten, via het mechanisme "samen trap op, samen trap af" wellicht ook meer financiële armslag. De GroenLinks-PvdA-fractie deelt deze visie gezien de voortgang die de Nederlandse economie zichtbaar maakt

Zorgen

De GroenLinks-PvdA-fractie maakt zich echter grote zorgen over de nog grotendeels onzichtbare financiële gevolgen van de per 1 januari jl. van het rijk en de provincie overgenomen zorgtaken. Een wethouder die in overleg met de raad onomwonden stelt geen overzicht te hebben van de daadwerkelijke kosten die in de praktijk gemaakt worden geeft een eerlijk en oprecht antwoord. Samen met de in de meicirculaire nieuw aangekondigde forse korting op het budget maakt het mij en mijn collega's in de fractie er niet geruster op. Ik vrees niet een specifiek Leusdens issue bij de kop te hebben, de vrees is dat nagenoeg alle gemeenten in Nederland nog in afwachting zijn van voldoende zicht op de daadwerkelijke kosten die de gemeenten maken op de nieuwe zorgtaken die zij vanaf 1 januari jl. uitvoeren. Een bewijs dat de decentralisatie wellicht te snel is doorgevoerd, de onderliggende systemen kunnen niet tijdig en volledig het inzicht verschaffen hoe de kosten zich daadwerkelijk ontwikkelen. Hier schuilt een latent groot risico waar we nog heel veel last van kunnen gaan krijgen.

Naast de financiële kant van de medaille is een niet-aflatende aandacht vereist als het gaat om inhoud en kwaliteit van de verleende zorg. De op initiatief van GroenLinks-PvdA-fractie ingestelde monitoringgroep uit de raad is geen overbodige luxe. De vinger aan de pols is geboden. Ook al lijken echt grote problemen in Leusden zich niet te hebben aangemeld, toch horen wij vanuit de praktijk nog te vaak geluiden dat de cliënt soms met veel moeite de weg in de nieuw vormgegeven hulpverlening vindt. Met name op het terrein van de jeugdhulpverlening bereiken ons te vaak geluiden dat er een zoektocht gaande is waar en bij wie de benodigde professionele hulp verkregen kan worden. Een oproep aan het college nog eens kritisch te kijken of Larikslaan2 op het terrein van de jeugdhulpverlening voldoende toegerust is, in kwalitatieve en kwantitatieve zin. College, maak ook gebruik van de door meedenkende burgers aangedragen ideeën, hoe de professionele hulpverleners in verbinding te brengen met de vrijwilligers. De door de heer Achermans tijdens de laatst gehouden informatieavond aangedragen ideeën verdienen een vertaling naar de praktijk

Conclusie

Met alle kanttekeningen en zorgen over de toekomstige financiële ontwikkelingen van de gemeente kan de GroenLinks-PvdA-fractie zich vinden in de voorgestelde kaders zoals weergegeven in de kaderbrief en de voorjaarsnota. Alertheid blijft geboden, bewaking van de budgetten, maar nog belangrijker, bewaking van toegankelijkheid en kwaliteit van geboden zorgverlening. Kwaliteit en toegankelijkheid blijven de sleutelwoorden.

Successen

Naast zorgen en alertheid wil ik ook even stilstaan bij de successen die je wilt vieren of die je nog wilt behalen. Woensdag 1 juli jl. is besloten tot het uitvoeren van een langgekoesterde wens, de bouw van de tweede sporthal. Deze gaat voorzien in een grote behoefte aan meer optimale ruimte voor de sportbeoefening binnen onze gemeentegrenzen. De hal en alles eromheen kan de spil en aanjager worden van meer sportbeoefening in Leusden.

De Groene Belevens is verzelfstandigd, een ambitieus bestuur heeft de verantwoordelijkheid van de gemeente overgenomen. Naast de bestaande activiteiten voortzetten, is het bestuur vol enthousiasme bezig de basis te verbreden en daarmee de toekomst van dit mooie Leusdense initiatief te verankeren.

Er ligt inmiddels een goedgekeurd Energieakkoord. Weer zo typisch Leusdens, gemeente en Samenleving Voorop pakken samen de handschoen op om te werken aan de realisering van de milieudoelstellingen. Terugdringing van de CO₂-uitstoot en energiebesparing zijn de rode draden in dit "Groene middenveld"

Van de nog te verschijnen woonvisie komend najaar hebben wij hoge verwachtingen. De sociale woningbouw moet aangejaagd worden. In de Biezenkamp en in Achterveld worden inmiddels de nodige woningen in de sociale huursector gerealiseerd. Er dreigt niettemin op dat deel van de woningmarkt een structureel en langjarig tekort te ontstaan.

Groeiende wachtlijsten moeten worden omgebogen tot acceptabele wachttijden alvorens een woning toegewezen te krijgen.

Ook de huisvesting van de alsmaar toenemende groep ouderen vraagt om alternatieve huisvestingsgedachten. Woon-zorgeenheden zullen in toenemende mate het alternatief zijn, als residentiële opvang steeds meer wordt beperkt. Leusden moet haar ouderen op dat vlak genoeg weten te bieden.

Op het sociale vlak vraagt de GroenLinks-PvdA-fractie het college meer in te zoemen op de consequenties van het stapelen van maatregelen. We zien dat door allerlei overheidshandelen bij sommige groepen van burgers negatieve inkomenseffecten zich opstapelen. Wat ons betreft handen uit de mouwen om deze groep behulpzaam te zijn. Het geeft dan geen pas, zoals recent door de werkgevervoorman Hans de Boer werd gedaan, te gaan roepen dat deze 'labbekakken' maar asperges moeten gaan steken.

Er is simpelweg niet voor iedereen werk voorhanden, zelfs ondanks de groeiende economie. Ik ben blij met de geluiden die komen uit de Leusdense ondernemerskring dat zij zich samen met de gemeente willen hard maken om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Prima dit te horen, deze betrokkenheid van de Leusdense ondernemers. Maar college aan u de oproep nog eens goed te kijken naar ongewenste stapeleffecten. Het coalitieakkoord geeft u de ruimte om als gemeente waar nodig aan een stuk inkomensondersteuning te doen. Hij hoort graag van het college of het deze handschoen gaat oppakken

Wensen voor de toekomst

Ik had het al aangegeven in het begin van mijn bijdrage, naast alle lof voor het doorpakken van dit college ook een hartenkreet te uiten vanuit de GroenLinks-PvdA-fractie.

In de verkiezingsperiode ging terecht veel aandacht naar de toekomst van het Langesteeggebied uit. In het coalitieakkoord staat verwoord dat er gestreefd wordt naar een blijvend groene inrichting van dit gebied. Sinds het raadsuitje van 26 juni jl. weet ik dat dit betekent dat als ik in dit gebied rondloop vele blauwe stippen moet kunnen zien. Helaas ik ben ze nog niet tegengekomen. Het is onze GroenLinks-PvdA-fractie te stil rondom dit mooie stuk Leusden. Terecht is een streep gehaald door plannen die ertoe zouden gaan leiden dat een groot deel van dit open landschap door bebouwing verloren zou zijn gegaan. Mijn fractie wil graag een activistisch optredend college dat met de juiste bondgenoten op zoek gaat naar het realiseren van het in het coalitieakkoord opgeschreven ideaal. Een blijvende groene inrichting waar verantwoorde landbouw en natuurbeheer hand in hand samen gaan. Daarnaast wordt het Langesteeggebied wat ons betreft toegankelijk gemaakt voor de recreant. De burger die niet alleen op afstand van de natuur kan genieten, maar in het gebied zelf de pracht en praal kan aanschouwen, wordt van zelf een ambassadeur voor het in stand houden van dit fraai stukje Leusdens natuurgebied. Bovendien kan dit nog eens bijdragen aan onze ambitie de wandel- en fietsgemeente van Midden-Nederland te zijn.

College, laat op dit stukje Leusdens grondgebied eenzelfde daadkracht zien als bij de andere genoemde projecten waar met zoveel voortvarendheid gewerkt wordt.

De GroenLinks-PvdA-ambitie voor het Langesteeggebied is een onomkeerbaar proces van natuurontwikkeling en bereikbaarheid van dit gebied voor de toeristische natuurgenieter.

College, zoek hierbij uw natuurlijke partners en maak dit gebied tot een gebied met vele blauwe stippen.

Tot slot, geïnspireerd tijdens ons raadsuitje en gekoppeld aan een al opgeschreven beleidsvoornemen wil de GroenLinks-PvdA-fractie met nagenoeg alle andere fracties zich inzetten voor een toevoeging aan de naam Leusden.

Fairtrade Gemeente werden we al, JOGG-gemeente willen we nog worden. Een betrokken gemeente biedt op deze wijze haar jeugd de handvatten om met een gezonde leef- en bewegingsstijl de toekomst in te gaan.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 2 juli 2015;

overwegende dat:

- er een directe relatie is tussen obesitas en psychische gezondheid;
- de gemeente de verantwoordelijkheid heeft voor de psychische gezondheid van de jeugd

- in het kader van de Jeugdwet;
- gemeenten die het JOGG-programma geïntegreerd hebben, meer jongeren op gezond gewicht hebben;
- op 14 juli 2014 een amendement is aangenomen waarin Leusden zich inzet voor het realiseren van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG-gemeente);
- in het financieel overzicht, bijlage 2 CUP, staat preventieve verslavingszorg onder de p.m.-posten;
- JOGG zich daarbij zowel richt op acties die water drinken bevorderen, gezond eten bevorderen, als ook stimuleren om meer te bewegen;
- JOGG een mooi voorbeeld van coproductie is, waarbij niet alleen de gemeenten en de GGD, maar ook winkeliers, bedrijven, scholen, sport- en beweegprofessionals en welzijnsorganisaties deelnemen;
- deelname aan deze aanpak voor gemeenten met minder dan 30.000 inwoners ca. € 5.000,00 per jaar kost, voor minimaal drie jaar;

verzoekt het college:

1. conform de gemaakte afspraak in het CUP (8.6) tijdens de rondetafelgesprekken met betrokken partijen het onderwerp JOGG-gemeente te bespreken;
2. te onderzoeken of Leusden een JOGG-gemeente kan worden, en zorgt dat deze onderzoeksresultaten nog dit kalenderjaar in de raad kunnen worden besproken;
3. Samenleving Voorop: het college bundelt krachten uit de samenleving om JOGG-doelen te halen. Hierdoor kunnen dure programma's vermeden worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Pouwels**, ChristenUnie-SGP:

"Geachte voorzitter, leden van de raad, college en overige aanwezigen. Het college schrijft dat het de raad met genoeg de kaderbrief stuurt. Goed om te horen. Onze fractie is erg blij met de voortgang van alle zaken die we in het Coalitieprogramma hebben afgesproken. Veel is gerealiseerd of in uitvoering genomen. Ook zijn we blij met het ondernemerschap en de ambitie die uit de stukken blijkt. Veel dank ook voor ambtenaren die creativiteit ten toon spreiden, in hoog tempo moeten schakelen en ons steeds dienen met heldere en duidelijke stukken. Met sommige zaken zijn we minder blij. De uitkomsten van de meicirculaire, het feit dat we in 2015 geen ruimte voor nieuw beleid hebben en vooral de grote financiële onzekerheden in het sociaal domein. Welke klappen gaan daar nog vallen? Het wordt hiermee in elk geval des te belangrijker om goed scherp te hebben hoe het gaat met de inwoners die zorg nodig hebben, monitoring dus. De afgelopen tijd heeft onze fractie haar oor te luisteren gelegd in de samenleving. In het kader van deze algemene beschouwingen willen wij een aantal bevindingen delen met u.

Een belangrijk aandachtspunt vanuit de inwoners is het groenonderhoud.

Er gaat de komende jaren weer heel wat gebouwd worden in Leusden. Gemeentehuis, sporthal, Biezenkamp, MFC's, een prachtig bouwproject in Achterveld, in het Valleipark. Aan renovatie van huurwoningen wordt voortdurend gewerkt. Het erfgoed wordt meer in de schijnwerpers gezet. Gaan we straks echter niet dit krijgen, een vlag op een modderschuit! Prachtige gebouwen, maar het onkruid overwoekert de straatstenen.

De bezuiniging is ingeboekt, € 250.000,00 en is niet zomaar terug te draaien.

Bezuiniging en meer Samenleving Voorop. Wij willen echter dat de overheid wel een belangrijke regisseursrol houdt; buurten mogen op gang worden geholpen met een concreet stappenplan; college en raad tonen actief belangstelling voor alle initiatieven die genomen worden; materialen worden op eenvoudige wijze ter beschikking gesteld; contactpersonen vanuit de gemeente zijn direct benaderbaar, niet via de algemene website. Ofwel, zet alles op alles om het project groenonderhoud te doen slagen zodat dit plaatje in 2017 geen werkelijkheid is geworden. Een tweede groen signaal, in convenanten over het buitengebied wordt meer landbouwgrond omgezet in natuur. Laten we de belangen van de agrariërs echter niet vergeten, zij zijn zeer waardevol als landschaponderhouders en zorgdragers voor onze voedsel-

voorziening.

Een ander belangrijk aandachtspunt is natuurlijk de zorg

Geen officiële klachten rond alle veranderingen in de zorg, zeker een compliment waard voor Larikslaan2 waar alle medewerkers het afgelopen jaar keihard gewerkt hebben. En veel initiatieven vanuit de samenleving om te zorgen voor verbinding en ondersteuning waar nodig, veel mensen zijn goed bezig. We hopen dat de samenlevingsontwikkelaar hier een mooie coördinerende en faciliterende rol in gaat spelen. Toch wil ik de vinger leggen bij een aantal groepen. We willen dat alle inwoners zich thuis voelen in Leusden en dat allen op eigen wijze kunnen participeren, we willen een inclusieve gemeente zijn. Onze fractie dient een motie in om de mensen met een beperking breder te ondersteunen. Het gaat hierbij om mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. Zij horen op de terreinen van (zelfstandig) wonen, werken en leren, openbare gebouwen, cultuur, verkeer en vervoer, recreatie en sport, sociale contacten enzovoort dezelfde kansen te krijgen als iedereen. Vanuit hun vertegenwoordigers kwam het verzoek of de gemeente dit mogelijk nog meer kan integreren in het beleid. Ik heb dit in mijn motie ingestoken langs de lijn van Agenda 22, dat een duidelijke lat legt waarlangs je je beleid kunt leggen, dat ook in VN verband en nationaal ingekaderd is. Ons verzoek is hier in Leusden vooral om de tafel te gaan mét betrokkenen, met de belangenorganisaties en vertegenwoordigers uit de doelgroepen zelf. De Duwgroep deed door gebrek aan menskracht wat rustiger aan, heeft inmiddels een nieuwe voorzitter en een steuntje in de rug vanuit uw kant kan geen kwaad. Een probleem bij deze hele doelgroep kan zijn dat ze zich niet verenigd hebben, vind hen maar eens. Ik heb de groep rond mensen met een verstandelijke beperking inmiddels gesproken en aangegeven dat het toch wel handig kan zijn wanneer zij hun belangen bundelen en zo ons dienen met hun aandachtspunten of problemen. Wordt aan gewerkt. We gaan voor een inclusieve maatschappij waarin iedereen meedoet. Waarin iedereen die dat nodig heeft onze oprechte aandacht en ondersteuning krijgt.

Derde aandachtspunt is wonen.

Sociale huurwoningen, je hebt er nooit genoeg van zal ik maar zeggen. Maar college, hierbij het verzoek om ook eens stevig in te zetten op huurwoningen boven de € 700,00, de particuliere huursector. U kunt daar vast wel meer op sturen. Veel starters, jongeren, jonge gezinnen kunnen geen kant op met huren als ze boven de sociale huurgrens zitten maar ook niet willen of kunnen kopen. We willen hen graag vasthouden in Leusden maar dan moet er wel woonruimte zijn. Het zal toch niet waar zijn dat mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking als ze woonruimte nodig hebben vanwege de huisvestingsverordening uit hun netwerk worden gehaald en elders in de regio moeten gaan wonen? Of dat je jong bent, in een rolstoel zit, maar geen huurwoning kunt krijgen omdat aangepaste woningen alleen voor senioren zijn.

Brengt mij bij het laatste aandachtspunt, communicatie.

Ik was op de D1000, georganiseerd door de VNG, waar de vragen aan de orde kwamen:

Wat schort er aan de lokale democratie, wat moet er gebeuren en wat kun je er zelf aan doen? Waar inwoners ons op aanspreken en waar wij zelf ook niet blij mee zijn is het feit dat inwoners niet goed kunnen zien waar de raad mee bezig is. Ja, er staat soms een stuk in de krant met voornemens van het college. En wellicht sturen we zelf eens een persberichtje. En na de vergadering wordt natuurlijk het een en ander in de krant geplaatst. Maar vervolgens blijven wij afhankelijk van wat de krant plaatst en is ons werk hier alleen zichtbaar en volgbaar voor mensen die de moeite nemen na vier klikken bij de raadsagenda te komen. Of die ons volgen op Twitter of Facebook. De digitale mensen wel te verstaan. Dan nog zien ze alleen maar wat we binnen zes weken doen, niet wat het komende jaar zoal zal passeren. Of de mensen die de raadsvergadering bijwonen; alle respect maar de groep blijft toch vaak beperkt tot enkelingen. Wat voor mij hierin ook een belangrijke trigger was is de uitkomst van een onderzoek van André Krouwel. Burgers blijken steeds negatiever te zijn over politiek en politici, daar weten we hier in Leusden ook van. Echter, dit blijkt niet zozeer te komen door de besluiten die we nemen maar vooral door onkunde en geen inzicht hebben in het proces. Anders geformuleerd, als we burgers beter weten te betrekken bij het proces om tot een besluit te komen, creëren we veel meer draagvlak. De afgelopen tijd hebben we hiervan al een

paar goede voorbeelden gezien, zoals bij Groot Schutterhoef en in de Biezenkamp. Wat mij betreft is de uitdaging hoe we dit nog beter en meer gaan doen. We hebben een amendement overwogen om geld vrij te maken voor berichtgeving in de krant. Na wat gesprekken her en der doen we dat voorlopig niet. Wij willen graag met een aantal raadsleden eens breder naar de communicatie van de raad kijken. Hierbij kan betrokken worden het uitzenden van raadsvergaderingen, het gebruik van de krant, de website, mensen in de samenleving die graag meehelpen met verspreiden van informatie onder hun achterban. Laten we als raad nog actievere wegen zoeken om de samenleving in een vroegtijdig stadium, nog voor de besluitvorming bij ons werk te betrekken. Dat we een nieuwe griffier hebben afkomstig uit de communicatiewereld is dan natuurlijk een geweldige inkopper. Voorzitter, ik rond af. Het is goed wonen in Leusden. De ChristenUnie-SGP ziet dat als een zegen van onze God in de hemel waar we dankbaar voor zijn. Ten opzichte van veel andere gemeenten en vooral ten opzichte van grote delen van de wereld, goed om ons regelmatig te realiseren. We gaan graag met veel energie verder voor deze gemeente, we wensen ook college en ambtenaren veel succes hierbij en zorg ervoor dat de samenleving in het tempo meegenomen wordt, ja dat de Samenleving Voorop blijft staan."

"De raad van de gemeente Leusden in vergadering bijeen op 2 juli 2015;

overwegende dat:

- in 2006 de VN een verdrag inzake rechten van personen met een handicap heeft vastgesteld (22 VN Standaardregels, in Nederland Agenda 22 genoemd);
- de staatssecretaris op 12 juni jl. heeft aangegeven ratificatie en implementatie hiervan ter hand te nemen;
- meerdere gemeenten inmiddels al een plan voor implementatie van Agenda 22 hebben opgesteld en in al hun beleid en alle ontwikkelingen de belangen van mensen met een verstandelijke, lichamelijke of langdurige psychische beperking hebben ingeweven;
- de gemeente bij alles wat het doet wil voorkómen dat mensen met een beperking (onbedoeld) worden uitgesloten;
- mensen met een beperking met het toegankelijker maken van algemene voorzieningen nog betere kansen krijgen om volwaardig mee te doen aan de samenleving;
- in Leusden door de decentralisaties maar ook door ontwikkelingen op bv het terrein van RO, sport en communicatie de komende jaren veel gaat gebeuren;

verzoekt het college:

- met hulp van belangenorganisaties te inventariseren op welke terreinen al maatregelen zijn genomen om mensen met een beperking gelijk kansen te geven n.a.v. de standaardregels in Agenda 22
- op terreinen waar nog geen of niet genoeg maatregelen zijn genomen alsnog te werken aan implementatie van de standaardregels van Agenda 22 op die beleidsterreinen;
- hierin intensief samen te werken met andere partijen in de gemeente, zoals belangenorganisaties maar ook de woningstichting, sportbedrijf, culturele instellingen, ondernemers enzovoort;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Piersma**, CDA:

"Voorzitter, voor de CDA-fractie is 'Samenleving Voorop' het leidende principe. Dat zien we graag terug in de bestuursstijl van onze gemeente. Wij hechten zeer aan openheid van het bestuur die daarbij hoort, maar ook de betrokkenheid en het initiatief van de samenleving. Daar hoort een bestuur bij dat los durft te laten, dat over durft te laten en dat zich bescheiden opstelt.

Wij zijn erg gelukkig met de keuze voor een transparant en open bestuur in Leusden. Maar wat ons betreft mogen de openheid en transparantie deze raadsperiode nog veel groter worden. De burgemeester sprak 1 juli jl. van een toekomstige gemeenteraad. Dat viel op. De

CDA-fractie houdt van rolvastheid. De raad moet voor zijn wettelijke taken niet weglopen. Wij hechten juist aan het dualisme in het gemeentebestuur. Het college is de uitvoerder die met de samenleving aan de slag is. De raad heeft daarbij gewoon een toezichthoudende rol. wij hopen dat de burgemeester dat dualisme wil borgen en helpen bevorderen. Het door het college tijdig, zorgvuldig, volledig en consistent informeren van de raad zijn daar belangrijk voor. Zie dit als een hartelijke uitnodiging. Wij zijn namelijk nieuwsgierig van aard. We hadden het afgelopen jaar niet altijd het gevoel dat we dit uitgangspunt (Samenleving Voorop) als raad nog voldoende serieus namen. Leuk dat mevrouw Pouwels het heeft over het uitzenden van de raadsvergadering, ooit een pilot die het CDA de wereld in hielp, helaas niet gecontinueerd. Het past heel erg bij het zichtbaar zijn en de samenleving laten zien wat je doet. Wij willen nadenken hoe dat kan en dat hoeft niet veel te kosten.

Eerst nam de gemeente het besluit om de huishoudelijke hulp af te schaffen. Pas na dat besluit is een droomkaart gemaakt waar velen over mochten meedenken. Dat vonden wij een bijzondere volgorde. Maar die blijkt niet uniek.

Voor de Biezenkamp begon Leusden deze raadsperiode met een plan dat met de omwonenden uitgebreid was afgestemd. Dat zien we graag. Het college deed het in deze raadsperiode anders. Eerst namen college en raad een besluit. Omwonenden waren daarbij uit beeld. De raad moest het college ongeveer dwingen om voldoende ruimte te geven aan de inbreng van de omwonenden. Want zo hoort dat bij 'Samenleving Voorop'. We rekenen erop dat er, nu een klankbordgroep is ingericht, ook echt naar de omwonenden geluisterd wordt. We bouwen eerst een sporthal, voordat we open en transparant met de Leusdense bevolking over de toekomstige behoefte en het beloofde accommodatiebeleid spreken. U kent de twijfel van de CDA-fractie hierbij.

We zijn ook al in zee met De Groene Beleving en het Energieakkoord maar we kunnen de doelen niet relateren aan de beloofde duurzaamheidsagenda. Die komt later. En dat is nu weer jammer omdat we ons als gemeente inhoudelijk veel steviger in zo'n akkoord zouden kunnen positioneren.

Wij droomden ooit van een gemeente waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor de buitenruimte, waar kinderen in een gezonde schone omgeving kunnen spelen. Waar we met elkaar de schouders onder zetten. In de discussies over 'Samenleving Voorop' vonden we 'groenbeheer' op een zeker moment een versleten voorbeeld worden. Dat gold misschien voor de gemeente, maar niet voor de inwoners. Die schrikken zich rot.

Het doemscenario dat het college rondstuurde met straatvuil en woekerend onkruid is niet de droom die ik zou willen delen. Is de gemeente nu echt met de samenleving in gesprek gegaan om te groeien naar een andere beheer? De folder met de rampzalige foto's van onze buitenruimte voelde niet als een uitnodiging om met het bestuur van Leusden in gesprek te gaan. 'Zoekt u het maar uit met de uitvoerder' is de boodschap van het college.

Voorzitter, dit zijn in onze beleving schoolvoorbeelden van 'gemeente voorop' in plaats van Samenleving Voorop. Het is dominant gericht op het kortetermijnperspectief. Wij verzoeken de raad om met ons te bewaken dat 'Samenleving Voorop' in Leusden niet bij woorden blijft, maar echt nog wat voorstelt.

Daarvoor zijn nog kansen genoeg.

Laten we eerst met betrokkenheid van de samenleving een detailhandelsvisie ontwikkelen voordat we nieuwe bestemmingsplannen gaan maken voor onze werklocaties.

Wat niet hoeft te wachten is het met ondernemers regelen van de aanleg van glasvezel op (sommige) bedrijventerreinen en met de bewoners van het buitengebied. Barneveld en Gelderland gaven het goede voorbeeld. Wij zijn benieuwd waar het college voor Leusden hulp gaat regelen. Ik kan mij zo voorstellen dat via O-gen ook Leusden geholpen wordt om een aantal zaken te realiseren. Als de provincie nog onvoldoende wakker is zou ik zeggen schudden maar.

Laten we inwoners en winkelend publiek bij de vormgeving van de Hamershof betrekken voor zover de gemeente daar de openbare ruimte gaat opknappen. Dat geldt ook voor de invulling van locatie SBBO, ook onderdeel van het Hart van Leusden. Dat lijkt ons een prima voorbeeld om met de samenleving in te vullen. De structuurschets ligt er al heel lang. Dit is een mooie kans voor Samenleving Voorop. Misschien moet het plangebied wel groter wor-

den gemaakt en kan daar voor Leusden veel worden gerealiseerd.

De CDA-fractie ziet graag een besluit over het gemeentehuis dat het resultaat is van dialoog met een betrokken samenleving. Als ik de krant moet geloven, heeft de wethouder al gekozen. Dat ruikt weer naar gemeente voorop, maar het kan nog met de samenleving.

Voorzitter, we kijken met plezier terug naar momenten waarop we het met de raad eens werden over bijvoorbeeld het kunnen wandelen over de Grebbelinie, over leerlingenvervoer en over de eerdergenoemde noodzaak van meepraten van omwonenden van de Biezenkamp. Voorbeelden van momenten waarop de raad los durfde te denken van de ideeën van het college.

Daar verlangen wij natuurlijk naar, naar een raad die vanuit een onafhankelijke positie en eigen overwegingen het college richting geeft en het handelen volgt. Het dualisme in Leusden kan soms wel wat peper gebruiken. Wij doen daar graag aan mee.

Soms laten we het als gemeenteraad pijnlijk afweten.

Verenigingen als DWS zijn lang in onzekerheid gelaten over de prijs die zij krijgen voor hun oud papier. Begin 2014 pleitte het CDA al om dat beter te regelen. Andere partijen beloofden dat in hun verkiezingsprogramma en wilden wachten tot na de verkiezingen. Die beloften zijn wel geland in het coalitieakkoord maar nog steeds niet nagekomen. Nu echter stelt de wethouder dat er eerst een nieuw integraal afvalbeleid moet komen. Maar het probleem speelt al jaren en het voorstel van het CDA ligt nu alweer bijna anderhalf jaar achter ons. De verenigingen worden aan het lijntje gehouden. Hier zouden wij zeggen; schiet eens op en regel het voor de verenigingen. Aan afval en papier valt toch niet zoveel nieuws te ontdekken.

Zorg

We delen de droom van een gemeente die "mensen in hun kracht" helpt. Die mensen zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven helpt nemen, en waar dat niet kan te werken aan een omgeving met steun op maat. Daar zullen we als fractie steeds op letten. Daarom vroegen we bijvoorbeeld aandacht voor de huishoudelijke hulp en voor werkenden in de zorg. Daarom hielden we vinger aan de pols bij de berichten over het pgb van buiten de gemeente. En zullen we aandacht blijven geven aan de bereikbaarheid en beschikbaarheid van hulpverlening.

We zijn positief over de samenwerking in de raad over de zorgmonitor. Daar hebben we een goede basis om met elkaar te volgen wat we bereiken. Dat wordt ook hard nodig. Goed dat de raad daarin zijn eigen plan trekt. Wat we echt te gek voor woorden vinden, is dat de rapportages vanuit de zorginstellingen die wij als gemeente betalen er gewoon niet zijn. We zijn dus niet 'in control' zoals dat zo mooi heet. We weten niet wat we leveren, niet aan wie en niet met welke kwaliteit. Dat moet snel anders wat ons betreft.

We zijn positief over de uitdaging om een "jongeren op gezond gewicht" (JOGG-)gemeente te worden; een eensgezind lijkende raad, dat was een mooie opbrengst van onze raadsexkursie. We zien weer een lonkend perspectief; Het gemiddeld overgewicht bij kinderen neemt in JOGG gemeenten aantoonbaar af; en dat door eenvoudig te nemen keuzes als gezond eten, water in plaats van frisdrank, koek veranderen in fruit of groente. Laten we vooral stimuleren dat we JOGG gemeente worden.

Financiën

Ik droom van een Leusden dat ook in 2018 nog in de top 10 van financieel meest gezonde gemeenten staat.

Maar de realiteit die ik na een jaar coalitiebeleid in de Kadernota zie, lijkt die droom hard te verstoren. Onze reserves, de spaarpot voor onze inwoners, lopen terug tot een negatief saldo in 2021. De voorzieningen, nodig voor de kwaliteit van Leusden, lopen terug tot bijna niets in 2018. De belastingen, ozb uit de portemonnee van onze inwoners, zijn in deze raadsperiode al verhoogd. Leusden is aan het potverteren, anders kunnen we het niet duiden. Dat biedt geen rooskleurig perspectief.

De CDA-fractie heeft kennisgenomen van de wens van het college om te gaan lenen. Als dat vestzak-broekzak zou betekenen en gegarandeerd niet tot hogere uitgaven zou leiden, dan hadden we er niet zoveel moeite mee. Er zijn in onze overtuiging overigens wel slimmere constructies met banken te bedenken. Als ons gevraagd wordt wat we ervan denken, zeggen we het maar eerlijk. Deze coalitie geeft wat ons betreft veel te veel geld uit. De coalitie eet te

veel uit de spaarpot en portemonnee van onze inwoners. Leenconstructies moeten er niet toe leiden dat we nog meer geld gaan uitgeven dan nu al in de meerjarenbegroting is opgenomen. Wij zijn uit op een deugdelijk financieel beleid. Het CDA stemt niet in met de Kadernota en voorjaarsnota.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 2 juli 2015;

overwegende dat:

- de gemeente een sluitende begroting nastreeft;
- opbrengst voor papierinzameling in de begroting lager is geraamd dan de werkelijke opbrengst;
- meeropbrengst ten goede moeten kunnen komen aan inzamelende verenigingen;
- het na het afschaffen van grondslagsubsidies voor verenigingen, scholen en kerken moeilijker is om de begroting sluitend te krijgen;
- papierinzameling een belangrijke bron van inkomsten kan zijn;
- verenigingen, scholen en kerken een bijzondere en verbindende rol in de samenleving spelen;

verzoekt het college:

- verenigingen, scholen en kerken die papier verzamelen mee te laten profiteren als de marktprijs hoger ligt dan de garantieprijs;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Genders**, VVD:

"Voorzitter, complimenten voor dit college. Wethouders komen naar de inwoner toe. Er komt niet veel inspraak, maar toch, het college staat ervoor open. Het college laat een ongekend daadkrachtige stijl zien. We hebben het hierna over de gevolgen. Leusden is een Fairtrade Gemeente, gefeliciteerd. Leusden gebruikt geen schadelijke middelen meer, prachtig. Hiermee houdt voor de VVD het jubelen op. Er gebeurt namelijk nog véél méér! We worden er stil van. Na een jaar maakt de VVD de rekening op:

- U verhoogt de ozb voor de tweede keer in uw periode. U noemt dat inflatiecorrectie, maar het is een verhoging.
- Op 1 juli jl. is besloten om een sporthal aan te leggen zonder private financiering en zonder werkelijk betrekken van de samenleving. Kosten bijna € 3 miljoen. Nog afgezien van de risico's. Toen begon het de raad al te duizelen.
- U stuurt aan op een gemeenschapshuis. Dat kost de gemeenschap € 9 miljoen als we niet uitkijken.
- U heeft de Europese aanbestedingsregels geschonden en dat druist tegen een vrije marktwerking in. We weten nog niet of dat geld gaat kosten, maar het zou zo maar kunnen.
- U heeft geen goedkeurende accountantsverklaring, daarmee zijn we een van de weinige zwarte schapen onder de Nederlandse gemeenten. Beschamend.

Vorig jaar suste dit college de raad. Alles gaat goed in het sociaal domein. Het is nu over de helft van het jaar en we hebben nauwelijks cijfermateriaal. Hoe weten we nu dat het goed gaat? De raad moet zelf een monitor ontwikkelen, want het college komt niet verder dan vertellen in plaats van tellen. Wie heeft zicht op de geldstromen en de risico's die we lopen? Alsof we met een defecte snelheidsmeter vol gas geven. Niemand in Leusden die er wat van zegt. De reserves worden fors aangesproken. Als we alles optellen geven we € 45 miljoen uit terwijl we € 30 miljoen op de bank hebben staan. Natuurlijk komen er investeringen terug, maar dit laat zien dat u te snel gaat! Qua ambitieniveau is deze coalitie te groot voor Leusden. U krijgt van de VVD een dieprode smiley! Omdat u zo snel gaat, moeten we lenen. U noemt dat rentebeleid. Sla een willekeurige krant open en zie dat de Europese economie siddert en beeft voor een Grexit en een Brexit. Straks ook een Leusdexit? Krijgt Leusden na Amersfoort nu ook de gedeputeerde op bezoek? Het college gaat door haar uitgavenpatroon

en benodigde leningen een langdurige relatie aan met de toekomst. Dat betekent dat vier of vijf colleges hierna de gevolgen zullen ondervinden van dit financieel beleid.

Ook de meicirculaire zorgt weer voor tegenvallers. Feit is dat we al jarenlang een sterk fluctuerend inkomsten- en uitgavenpatroon hebben. College, u gaat te snel! In de vorige coalitie moest nog sterk bezuinigd worden, helaas ook op het beheer van de openbare ruimte. Van B naar C leek onontkoombaar. De inwoner zal niet begrijpen dat er wel geld is voor een dure sporthal. Als daar ook nog een duur gemeentehuis achteraan komt, heeft de politiek haar krediet bij de inwoner wel verspeeld. Over krediet gesproken: vaart minderen is nodig. De VVD roept u op om uw ambities bij te stellen. En de raad mee te laten besluiten over de specifieke leningen. Wij beseffen dat dit uw bevoegdheid is, maar dit is zo'n majeure beslissing dat de raad mee moet besluiten. Daarom dienen wij een motie in. De motie van het CDA over de inzameling van het oud papier vinden wij sympathiek. De gemeente hoeft er niet aan over te houden. Waarom niet een regime voor een paar jaar afspreken. De motie van ChristenUnie-SGP en anderen over de Agenda 22 vinden we ook sympathiek. Maar we begrijpen dat er eerst nog landelijk beleid moet worden geformuleerd. Wij voelen ons niet geroepen nu voor de muziek uit te lopen te meer de portemonnee nu echt leeg is. U heeft zelf aangegeven ruimte voor nieuw beleid ontbreekt."

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 2 juli 2015;

overwegende dat:

- de financieringsbehoefte zoals beschreven in dit hoofdstuk voornamelijk voortkomt uit de hoge ambities uit het CUP 2014-2018;
- er blijkens de risicomonitor en gezien de risico's in het sociaal domein mogelijk nog zware tijden in het verschiet liggen en het daarom goed is een stevige buffer te blijven bewaren;
- projectfinanciering gezien de ontwikkelingen in de wereldeconomie niet zonder risico is;
- keuzes ter zake projectfinanciering invloed hebben op diverse collegeperiodes lang na deze periode;

draagt het college op:

- de ambities van het college bij te stellen zodat er minder financieringsbehoefte is;
- het instrument projectfinanciering eerst in te zetten na een deugdelijke financiële analyse waarin alle aanbevelingen uit het externe advies worden meegenomen;
- het definitieve besluit tot projectfinanciering aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Pouwels** zegt dat zij geen geld vraagt en zij heeft aangegeven dat er meerdere gemeenten in Nederland hier al jaren mee bezig zijn. Leusden kan het niet maken om te zeggen: wij wachten tot Den Haag klaar is en daarna gaan wij iets doen. Het gaat om een kwetsbare en belangrijke groep en zij wil daar proactief mee aan de slag gaan.

De heer **Genders** hoort graag de reactie van het college. De motie over de JOGG-gemeente ondersteunt de VVD van harte. Hij vindt het vreemd dat deze ingediend wordt, aangezien dit in het CUP aangestipt wordt naar aanleiding van een motie uit 2014. De VVD gaat akkoord met de voorjaarsnota. Deze geeft een getrouw beeld van het huishoudboekje van de gemeente. De VVD gaat niet akkoord met de kaderbrief. De VVD kan zich niet vinden in het financiële beleid. Het zweet breekt hem uit en dat is niet vanwege de warmte. De VVD is ontstemd, bezorgd en bedroefd. Deze coalitie wil zo graag presteren dat het niet tot deze door-dringt dat de inwoners de rekening gaan betalen. Met deze constructie wordt het gelag achteraf betaald. Niet alleen wordt de spaarpot fors aangesproken ook zal structureel worden betaald voor de ambities van dit college. Dit college gaat voor de VVD te snel en dat terwijl er enorme risico's worden gelopen waarvan de omvang niet bekend is. Het tempo waarmee geld wordt uitgegeven is hoger dan de inkomsten. De tering naar de nering, daar staat de VVD voor.

Mevrouw **Pouwels** zegt dat de VVD spreekt over grote uitgaven. Gaat het hier niet om zaken die al langer in gang zijn gezet? Wat zou de VVD dan willen schrappen. Wil de VVD de MFC's dan even niet doen?

De heer **Genders** denkt dat de raad geen keus heeft. De ambities vanuit het CUP gecombineerd met het gemeenschapshuis zorgen voor de overschrijding van hetgeen de gemeente op de bank heeft staan.

Mevrouw **Pouwels** zegt dat over het gemeenschapshuis nog geen besluit is genomen. Een bedrag van € 9 miljoen is daarvoor niet aan de orde.

De heer **Genders** antwoordt dat dit in het overzicht staat dat is gepresenteerd voor de financiering Majeure investeringen. Daarbij is uitgegaan van een maximaal scenario en dat is mede als argumentatie gegeven om te gaan lenen.

De heer **Madiol**, D66:

"Van stagnatie naar vooruitgang

Het kan niemand in Leusden ontgaan zijn, dat sinds een jaar een nieuw, daadkrachtig college aan het werk is. Het coalitieakkoord staat vol met ambitieuze plannen en met bijna alles is intussen een begin gemaakt. Niet alleen plannen opperen, maar deze ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren is voor D66 een geheel nieuwe ervaring. En dan niet alleen plannen uitvoeren, maar de samenleving – zowel organisaties als individuele inwoners – daar ook actief bij betrekken, zoals:

Herinrichting Biezenkamp meepraten via een klankbordgroep; Hart van Leusden het overleg vlot trekken tussen diverse belangengroepen (gemeente, bewoners, winkelend publiek, ondernemers en pandeigenaren);

In het sociaal domein samenwerking zoeken met belangengroepen. Ook de bereidheid van plaatselijke ondernemers bij de invulling van de gevolgen van de nieuwe Participatiewet wordt gezien en zeer gewaardeerd;

Met een wijkgerichte aanpak kunnen inwoners als volwaardige gesprekspartner onderwerpen aandragen, die in hun eigen omgeving leven. Dit geldt zowel voor Achterveld en Stoutenburg als voor Leusdense wijken. Op enkele punten aangaande de voorjaarsnota en kaderbrief wil ik namens onze fractie kort ingaan.

Vorm van de door het college toegezonden stukken.

Op initiatief van het CDA is een raadswerkgroep gestart, die in september 2015 wijzigingen in de presentatie en bespreking van de begroting en verantwoording zal voorstellen. Maar wat D66 betreft kan het college nu al meer SMART zijn in zijn beleidsstukken en duidelijker aangeven wat bereikt is.

Termijnplanning

Om ons als raad optimaal te kunnen voorbereiden, verwacht onze fractie een planning met toekomstige raadsvoorstellen van het college. In welke raadsvergadering worden welke onderwerpen geagendeerd? Wanneer kunnen we een dergelijke planning tegemoetzien?

Verbonden partijen/risicomonitor

De democratische controle van de raad op verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen dient een punt van aandacht te blijven. We zien wel een duidelijke verbetering in het tijdig aanleveren van sturingsinformatie bij de meeste organisaties. De geplande vierjaarlijkse evaluatie moet nu zo spoedig mogelijk van start gaan. Samen met de andere partners moeten we daar proactief aan werken.

Actualisatie grondbedrijf

De actualisatie van het grondbedrijf, die normaal in mei aan de raad aangeboden wordt, is er nog niet. D66 wil graag weten waarom dit nog niet is gebeurd. Moeten we ons al zorgen maken?

Economisch herstel

Ook in Leusden is het einde van de economische recessie gelukkig merkbaar. Een goed teken van herstel zijn de ambitieuze plannen voor de nieuwbouw van AFAS. Bovendien gaat

voor het eerst sinds jaren een nieuw bedrijf zich in onze gemeente vestigen. Dit productiebedrijf heeft in Princenhof grond gekocht om een bedrijfspand te bouwen.

Projectfinanciering

Het voorstel van het college om projectfinanciering te introduceren kan op onze steun rekenen. Zoals de wethouder mooi verwoordde is Leusden geen lenende gemeente, maar wil Leusden wel een gemeente met een lening zijn.

Decentralisaties

De gemeente is sinds 1 januari jl. verantwoordelijk voor het nieuwe zorgstelsel. Deze transitie is ingewikkeld en vergt veel van het ambtelijk apparaat. D66 wil graag, dat zoveel mogelijk geld naar de zorg, preventie en mantelzorg gaat en zo weinig mogelijk naar de organisatie er omheen.

Onze fractie maakt zich zorgen, dat we als raad na een halfjaar nog niet weten hoe het met deze zorg gaat. Wanneer gaat het college ons daarover informeren met cijfers en toelichting zodat de raad zo nodig kan bijsturen? Toch niet pas bij de jaarrekening van 2015?

Duurzaamheidsagenda

D66 hecht groot belang aan duurzaamheid. Gelukkig onderschrijft het college dit, gezien de steun aan de uitvoering van het Energieakkoord en De Groene Belevenis. We zijn benieuwd naar de vorderingen bij het opstellen van de duurzaamheidsagenda.

Afval

Vorbereidingen worden getroffen voor het anders inzamelen van afval. Laten we als Leusden niet opnieuw het wiel uitvinden, maar ervaringen van andere gemeenten gebruiken om onnodige vertraging en kosten te voorkomen. Laten we kiezen voor het scenario, waarmee we tegen minimale kosten het beste resultaat behalen.

Woningbouw

De vernieuwde Woonvisie zal de woningbehoefte van Leusdenaren in beeld brengen. Nu al kan vastgesteld worden, dat er behoefte is aan meer sociale huurwoningen. We hebben het college inmiddels gevraagd bij de woningcorporaties aan te dringen op uitbreiding van hun sociale woningvoorraad en dit ook in regionaal verband te bekijken. De gemeente zou ook zeker moeten meewerken om lege kantoorgebouwen in te richten als woonruimte.

Tot slot:

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 en de vorming van een nieuw college zijn de politieke verhoudingen in ons dorp verscherpt.

De traditionele Leusdense bestuurderspartijen CDA en VVD moesten aanvaarden dat zij na decennia niet langer in het college vertegenwoordigd zijn. Aan hen de schone taak om hun nieuwe rol als oppositiepartij in te vullen.

De wijze waarop deze twee partijen dat tot nog toe gedaan hebben, is wezenlijk verschillend. De VVD heeft zich – in onze ogen – ontwikkeld tot een oppositiepartij die op basis van argumenten discussie voert en met constructieve oplossingen en varianten komt. Je kunt met hen van mening verschillen, maar altijd op redelijke wijze debatteren.

Hoe groot is het contrast met het CDA. Deze partij moet toch ook weten dat collegebeleid nooit zomaar uit de lucht komt vallen. Beleid kent een lange voorgeschiedenis, zeker als het majeure projecten betreft zoals de Biezenkamp.

Door het jarenlang meebesturen van onze gemeente heeft ook het CDA de verantwoordelijkheid om de opgelopen stagnatie te helpen ombuigen naar vooruitgang. Daar zijn de inwoners van Leusden het meest bij gebaat.

Als D66 pleiten we ervoor met elkaar op respectvolle wijze te debatteren. Nu en in de toekomst.

Van stagnatie naar vooruitgang. Iedere Leusdenaar, die om zich heen kijkt kan met eigen ogen de vooruitgang waarnemen, die dankzij dit college is ingezet. D66 houdt de focus op vooruitgang."

De heer **Piersma** vindt het zeer teleurstellend dat hem in de schoenen wordt geschoven dat hij zonder respect zou debatteren. Is dat echt wat de heer Madiol bedoelt?

De heer **Madiol** antwoordt dat hij dat bedoelt. De heer Piersma heeft de afgelopen twaalf

maanden woorden geuit waar hij geen respect voor op kan brengen. De heer **Piersma** vraagt of de heer Madiol die woorden kan noemen.

De heer **Madiol** gaat hier geen strijd aan over woorden. Hij kan voorbeelden genoeg noemen maar dat zal hij de Piersma na de vergadering aangeven.

De heer **Piersma** vindt dat een opmerking onder de gordel.

De heer **Madiol** zegt dat tijdens het Afstemmingsoverleg, waarbij de accountant aan tafel zat, door een van de CDA-fractieleden de woorden fraude en witwassen zijn gebruikt. Hij vindt dat een onjuiste woordkeuze en dat vindt hij respectloos naar de accountant.

De heer **Piersma** zegt dat de heer Vink daar door de fractie op is aangesproken. De heer Vink vroeg of er een meldingsplicht is als het gaat om het vinden van een onvolkomenheid. Op dat moment werd de heer Vink gevraagd waarom hij die vraag stelde. De heer Vink heeft toen geantwoord dat er in andere gevallen zoals bij fraude er een meldingsplicht is. Hij heeft niet gezegd dat er sprake is van fraude. Het is niet respectloos maar spreker vond het lastig dat het de heer Vink nogal ingewikkeld werd gemaakt terwijl hij vragen stelde. De heer Vink heeft een opleiding waarin hij weet dat er een meldingsplicht is in geval van fraude. Hij wilde alleen weten of er ook een meldingsplicht op het moment dat er sprake is van een onrechtmatigheid. Hij heeft niemand verweten dat er sprake is van fraude en heeft niemand woorden in de mond gelegd. Hij is niet respectloos geweest. De heer Madiol mag spreker van alles verwijten maar hij probeert zijn best te doen zakelijk en op basis van argumenten te debatteren en niemand persoonlijk aan te spreken. Hij meent dat de heer Madiol een verkeerd voorbeeld aangeeft. D66 legt de heer Vink iets in de mond wat niet het geval was.

De heer **Madiol** zegt dat de heer Piersma om voorbeelden heeft gevraagd. Bij elk voorbeeld dat hij aandraagt zal hij met de heer Piersma van mening verschillen. Het heeft geen zin meer voorbeelden aan te halen. De D66-fractie is van mening dat de manier waarop de heer Piersma dit jaar geen steun heeft gegeven met welke bewoordingen dan ook, niet passen. Hij stopt nu met het noemen van voorbeeld. Hij weet dat de heer Piersma bij elk voorbeeld een andere uitleg zal geven.

De heer **Piersma** ervaart dit al een zware uitspraak in zijn richting. Hij heeft vanaf het begin zijn uiterste best gedaan om op uitnodiging van de heer Madiol te debatteren. Hij heeft een aantal keer het gevoel gehad dat hij daarin niet serieus genomen werd. Hij heeft gepoogd zich constant netjes te gedragen. Het voorbeeld dat is genoemd vindt hij niet kunnen. De heer Vink heeft dat absoluut niet gezegd. De heer Madiol brengt dit in de openbaarheid en geeft aan dat het CDA geen respect toont. Spreker heeft altijd via de voorzitter gedebatteerd. Hij heeft gepoogd via argumenten het gesprek te voeren en dat was de heer Madiol niet altijd welgevallig. Hij vindt deze uitspraken 'onder de gordel'.

De heer **Madiol** geeft nogmaals aan dat dit de mening van de D66-fractie is.

4. Schorsing

20.55 - 21.15 uur

5. Reactie van het college

Wethouder **Dragt** dankt de fracties voor hun inbreng bij deze algemene beschouwingen. Het college heeft de bijdragen voor een belangrijk deel ervaren als steun voor hetgeen het college doet. Hij heeft woorden gehoord als daadkrachtig, met visie en een college dat een doortastend beleid voert en dichtbij bij burgers staat. Het doet hem deugd dat de uitgangspunten van deze coalitie ook voor de raad zichtbaar zijn. Vanuit de VVD en het CDA heeft hij zorgen gehoord over de financiële positie waarin de gemeente zit en dreigt te komen. Hij hoopt deze fractie gerust te kunnen stellen. Leusden staat er financieel goed voor. Leusden heeft een

gezonde financiële positie, een langjarige sluitende begroting en Leusden zal niet zoals Amersfoort onder preventief toezicht van de provincie worden gesteld. Leusden heeft een gezonde financieringspositie met een weerstandratio van ruim boven de 1. Dat is voldoende om aan de verplichtingen te voldoen. Leusden heeft een financieringspositie van ongeveer € 30 miljoen. Bovendien heeft Leusden een aantal ambities en activiteiten die Leusden uit moet voeren. Binnen de € 30 miljoen is het grootste deel gereserveerd of zijn voorzieningen getroffen voor activiteiten die al zijn gepland. Dat heeft vooral te maken met investeringen in de openbare ruimte van circa € 18 miljoen. Dat zijn logische gevolgen van het feit dat Leusden veertig jaar geleden een grote groei heeft doorgemaakt. Daar heeft de gemeente lang voor gespaard en in die periode is de positieve financieringspositie ontstaan. In de periode daarvoor is Leusden lange tijd een lenende gemeente geweest. Dat is op zich niet erg want het is geld is ingezet om activiteiten uit de begroting mee te financieren. Dat Leusden in deze positieve situatie verkeerd, heeft alles te maken met het feit dat er geld gespaard is om de onderhoudsvoorzieningen te kunnen uitvoeren. Het college is naar de raad gekomen voor een financieringsconstructie omdat er nu een moment is aangebroken dat dit geld daadwerkelijk ingezet moet worden. Van het bedrag van € 30 miljoen wordt een belangrijk deel ingezet voor het onderhoud en renovatie van de openbare ruimte. Daarnaast zijn er activiteiten die worden uitgevoerd zoals vermeld bij de grote majeure projecten. Een daarvan is rechtstreeks gekoppeld aan het CUP: de bouw van de tweede sporthal. Alle andere besluiten komen voort uit eerdere plannen en activiteiten en waar de raad al eerder besluiten over heeft genomen. Het genoemde bedrag van € 40 miljoen gaat uit van allerlei maximale bedragen en gezien de discussie die daarover heeft plaatsgevonden zal de investering in het gemeenschapshuis van € 9,5 miljoen niet heel waarschijnlijk zijn. De VVD heeft gesproken over ozb-verhogingen die door het college zijn voorgesteld maar de inflatiecorrectie is nooit eerder als een verhoging gezien. In 2016 is er wel een ozb-verhoging maar deze is nog door het vorige college afgesproken. D66 heeft vragen gesteld over de actualisatie van het grondbeleid en waarom deze nog niet beschikbaar is. Dat heeft onder meer te maken met de drukke werkzaamheden van medewerkers die deze notitie op moeten stellen. Inmiddels is de actualisatie vergoederd en deze kan de raad zeer binnenkort verwachten. De raad hoeft zich geen zorgen te maken dat daar negatieve gevolgen in zitten. Het grondbedrijf staat er gezond voor en heeft een weerstandratio in de buurt van de 1. Het CDA heeft gesproken over een aantal voorbeelden waarvan deze vindt de gemeente voorop komt en de samenleving achterop komt. Het uitgangspunt van het college is steeds de Samenleving Voorop te stellen. Dat is misschien niet altijd zichtbaar maar er zijn vele vormen waarbij het wel gebeurt. In Hart van Leusden wordt zeer nadrukkelijk samengewerkt met alle directbetrokkenen. Het college zal op een zeker moment de gebruikers van de Hamershof betrekken bij de ontwikkelingen in het openbaar gebied.

De motie van de VVD over de kaderbrief. Daarin draagt de VVD het college op de ambities van het college bij te stellen zodat er minder financieringsbehoefte is. Dit zijn opdrachten en het CUP is door de raad vastgesteld. Als de VVD de rest van de raad ervan kan overtuigen dat hierin veranderingen moeten komen dan moet dat via de raad worden ingebracht en niet via het college. De VVD zegt: het instrument projectfinanciering eerst in te zetten na een deugdelijke financiële analyse. Die deugdelijke financiële analyse is uitgevoerd en de raad heeft daarvan een kopie ontvangen. De aanbevelingen uit het externe advies worden door het college overgenomen. Het lijkt hem niet nodig dit in een motie vast te leggen. Verder stelt de VVD dat: het definitieve besluit tot projectfinanciering aan de raad voor te leggen. Dat zou de raad kunnen besluiten maar het is gedelegeerd aan het college omdat het college in dit soort situaties snel moet reageren om een projectfinanciering daadwerkelijk aan te gaan. De rente bij de BNG heeft de afgelopen maand gefluctueerd tussen de 1,4% en 1,88% en dan moet op het goede moment worden ingestapt. Het college heeft gemeld dat het dit als een nieuw instrument wil toevoegen aan de instrumenten van het college. Als de raad dat afwijst, moet die dat nu doen maar hij adviseert dat niet. Hij ontraadt deze motie.

De heer **Genders** wil het laatste punt uit de motie schrappen omdat hij overtuigd is door het antwoord van de wethouder. Bij eerste punt wordt het woord college vervangen door raad.

Wethouder **Dragt** geeft aan dat hij het tweede punt ook heeft toegezegd. Het eerste punt is voor het college niet uitvoerbaar omdat het college uitvoert in opdracht van de raad. De motie van ChristenUnie-SGP over Agenda 22. Hij vindt het een sympathieke motie want ook mensen met een handicap hebben recht om op allerlei plekken in de maatschappij als volwaardige deelnemers te worden gezien. Wat nu van het college wordt gevraagd, is met hulp van belangenorganisaties de mogelijkheden te inventariseren en intensief samen te werken. Hij vraagt of de fracties van ChristenUnie-SGP en GroenLinks-PvdA menen dat het college met een plan moet komen, rapportages moet aanleveren en activiteiten moet gaan uitvoeren. Dat kost veel ambtelijke energie terwijl de uitvoering van die activiteiten al in de beleidspunten worden meegenomen. Hij stelt voor daar geen geld in te steken en daarvoor geen ambtelijke capaciteit vrij te maken.

De heer **Genders** zegt dat het college toch al bezig is om elementen uit die agenda uit te voeren. Is het niet beter de focus op die elementen te houden om daarna als de tijd daar is het volledige programma te omarmen?

Wethouder **Dragt** antwoordt dat het college bezig is allerlei elementen uit Agenda 22 al toe te passen. In de motie wordt gevraagd een plan te maken, een programma op te zetten en dat kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Het college zit nog in de afwikkeling van de kerntakendiscussie en de ambtelijke capaciteit moet nog steeds worden teruggebracht. Binnen het sociaal domein is nog niet bekend waar de gemeente precies aan toe is en het college wil het geld vooral reserveren om in het sociaal domein te investeren. Hij vraagt of de ChristenUnie-SGP een verdere verduidelijking kan geven over de financieringsmogelijkheden.

Mevrouw **Pouwels** heeft het woord 'plan' al bewust weggelaten uit de motie. In Leusden gebeurt al veel maar vanuit de samenleving is gevraagd om dit meer integraal en op meerdere terreinen op te pakken. Agenda 22 vormt daarvoor een goede basis omdat alle terreinen daarin staan vermeld. Zet de Samenleving Voorop en laat die het een groot deel van het werk doen maar zorg ervoor dat de gemeente wel de coördinerende en faciliterende rol neemt.

Wethouder **Dragt** heeft gekeken hoe Agenda 22 in Utrecht is ingevuld. Daar ziet hij een jaarverslag van 20 pagina's. Daar wordt een plan ontwikkeld waar veel uren en menskracht in zit. Hij is er huiverig voor om een dergelijk plan in Leusden uit te gaan voeren. Het college omarmt de doelstellingen van Agenda 22 en hij zal kijken in hoeverre dat samen met de samenleving opgepakt kan worden zonder dat hem wordt opgedragen daar een uitgebreid programma voor te maken. Als dat is wat de fracties van ChristenUnie-SGP en GroenLinks-PvdA bedoelen kan hij de motie ondersteunen.

Wethouder **Van Beurden** zal de thema's jeugd, wonen, duurzaamheid en afval beantwoorden. Daarna sluit hij af met de vraag van GroenLinks-PvdA over de Langesteeg. De GroenLinks-PvdA-fractie gaf aan dat zij nog steeds signalen ontvangt dat mensen moeilijk de weg kunnen vinden naar de jeugdhulp. Zelf kent hij de signalen niet. Hij spreekt regelmatig met Larikslaan2 maar hij hoort de signalen graag want dan kan hij hier iets mee doen. Larikslaan2 is voldoende toegerust om op alle jeugdfragen in te kunnen spelen. Via de subsidiebeschikking in 2015 is een extra impuls gegeven aan Larikslaan2 om op het gebied van jeugdzorg over meer fte's te kunnen beschikken. De JOGG-motie wordt door het college gesteund en overgenomen. Het is wel prettig dat het college de ruimte krijgt om met de partners uit het onderwijs te bezien hoe het programma kan bijdragen uit het actiepunt uit het CUP. Het college komt met een voorstel bij de raad terug. Ten aanzien van de woonvisie geeft hij aan dat Leusden een flink tekort aan sociale huurwoningen heeft. Daarnaast zijn er allerlei nieuwe woonvormen en de scheiding van wonen en zorg roept vragen op. Met de woonvisie wil de gemeente insteken op het uitnodigen van

marktpartijen die nog niet in Leusden zijn vertegenwoordigd. Het gaat dan om huurwoningen boven de liberalisatiegrens met een huur tot € 1.000,00. Met de woningstichting gaat hij prestatieafspraken maken over de woonvisie. Hoe kan de woningstichting in meerjarig opzicht het tekort gaan behandelen. In september 2015 zal het college een businesscase ontwikkelen om een bestaand kantoorpand te transformeren naar extra vierkante meters op het gebied van sociale huurwoningen.

Een aantal fracties heeft gevraagd naar de vordering van de duurzaamheidsagenda. Het CDA vroeg waarom niet eerst de agenda is gemaakt om vervolgens met De Groene Beleving en het Energieakkoord met voorstellen te komen. Juist vanuit de Samenleving Voorop zijn dit allebei pure samenlevingsinitiatieven. Het college heeft hierin alleen een ondersteunende rol en heeft een voorstel gedaan voor incidentele financiering. Deze partijen zijn ook leading in de duurzaamheidsagenda en zij zijn de ambassadeurs, stakeholders en thematrekkers. In het najaar 2015 wil spreker de raad informeren over de stand van zaken. Hij geeft wel aan dat het geen agenda van de gemeente is maar het moet een agenda voor duurzaam Leusden worden.

De motie van het CDA geeft aan dat de verenigingen al in onzekerheid worden gelaten over de oudpapierprijs. Spreker meent dat de verenigingen veel zekerheid hebben gekregen door de garantieprijs. In de afgelopen jaren stond de oudpapierprijs ver onder de garantieprijs. Het is een keuze van de verenging waarbij ze kunnen kiezen voor een garantieprijs. Als dit principe wordt losgelaten lijkt het logisch dat verenigingen niet alleen profiteren van de opwaartse prijs maar bij een lagere prijs ook meegaan de trap af.

De heer **Piersma** zegt dat de strekking van de motie is dat bij een hogere marktprijs de verenigingen daarin mee mogen delen. Als de prijs daaronder ligt, ontvangen zij de garantieprijs. Op die manier blijft het voor verenigingen aantrekkelijk oud papier in te zamelen. Het percentage van 75% dat hij ongeveer anderhalf jaar geleden noemde in een motie heeft hij losgelaten.

Wethouder **Van Beurden** zegt dat college en het CDA daar grotendeels hetzelfde over denken. Het staat al in het CUP. Het college heeft al aangegeven dat verenigingen mogen profiteren van de recyclebare stoffen. Het college kan daar niets aan doen. De raad gaat over de opbrengsten en de kosten via de afvalstoffenheffing. Als daarvan een deel naar de verenigingen gaat, heeft dat effect op de afvalstoffenheffing. Daar gaat de raad over en daarom komt hij met een voorstel over de nieuwe afvalinzameling waarin dit onderdeel wordt meegenomen. Dat blijft de koers en hij zegt toe dat het college met een voorstel komt.

De heer **Piersma** is nieuwsgierig naar de termijn waarmee de wethouder met een voorstel komt. Hij meent dat de gemeente de verenigingen vrij lang heeft laat wachten. Er zijn toch wel verwachtingen gewekt en als de wethouder op vrij korte termijn met een voorstel kan komen, kan hij aan de verenigingen wel uitleggen dat er hard aan wordt gewerkt.

Wethouder **Van Beurden** heeft in de uitwisseling aangegeven dat er voor eind 2015 een voorstel ligt met scenario's. Dan kan worden gekeken hoe dit punt wordt ingevuld. Ten aanzien van de Langesteeg zegt hij dat GroenLinks-PvdA het college oproept tot activistisch optreden. Het is stil geweest maar dat wil niet zeggen dat er niets is gebeurd. Het is goed aan te geven dat het perspectief in het CUP is: een open Langesteeggebied met kwaliteit en dat moet ook zo blijven. Er worden wel kansen onderzocht op groenblauwe financiering want het college wil geen kansen missen. Dat is in stilte gedaan en deze maand hebben de partijen die aan de groene agenda zijn verbonden overleg om te kijken of er een ambitie kan worden opgesteld en of aan de Langesteeg een haalbare initiatief kan worden ontwikkeld. Hij komt daarop terug.

Wethouder **Overweg** heeft een aantal onderwerpen gehoord waaronder de Biezenkamp. Hij dankt de raad voor de complimenten maar dat is wellicht ook een compliment aan de samenleving. Het college heeft het project vlot getrokken want het college heeft te maken met eige-

naren. Het college heeft gekeken welke problemen er speelde en heeft vervolgens de samenleving aan het werk gezet. De Biezenkamp is weer een centrum waar mensen graag over spreken.

Dat geldt ook voor de tweede sporthal. Na de vergadering van 1 juli jl. sprak hij een aantal jongeren en hun eerste vraag was: is het gelukt met de tweede sporthal. Dat geeft aan dat de samenleving met de tweede sporthal bezig is. Hij zal er samen met de samenleving een mooie sporthal van maken.

Voor het gemeentehuis was een bedrag van € 9 miljoen gereserveerd. In de toelichting is duidelijk aangegeven dat het college dit bedrag afschaalt en de variant van € 9 wordt niet verder uitgewerkt. Deze variant is afgefallen. Er ligt nog een variant met een inbouwpakket van € 1,5 miljoen en een basisplus variant voor een bedrag tussen € 2,5 en € 3 miljoen. Het is aan de raad hierover te beslissen.

Ten aanzien van het openbaar groen zegt hij dat er een folder is verspreid met daarin het eerlijke beeld. Daarin wordt duidelijk wat de raad heeft besloten. Sindsdien komen de reacties los via de sociale media en de samenleving spreekt erover. Het college ziet het niveau teruglopen en de samenleving wordt uitgedaagd Leusden mooi te maken. Er zijn veel initiatieven en de aannemer heeft iemand in dienst genomen om deze initiatieven te coördineren. Die kan op dit moment het werk niet aan. De aannemer mag het niveau wel terug laten zakken tot niveau C. Hij roept iedereen op om ambassadeur te worden om de participatie tot een succes te maken.

Mevrouw **Pouwels** zegt dat het goed is dat er initiatieven zijn maar deze moeten wel worden opgepakt. Er zijn ook wijken die nog worstelen met de aanpak. Hoe wordt dat op gang geholpen?

Wethouder **Overweg** antwoordt dat het college nu nog een afwachtende houding aanneemt. De samenleving zal zich vanzelf verder gaan organiseren. Dat is op sommige plekken ook al zichtbaar en als er hulp nodig is, kunnen deze initiatieven gefaciliteerd worden. Het college wil eerst een aantal succesvolle voorbeelden hebben waardoor andere inwoners worden gestimuleerd dit over te nemen. Dat hangt ook van de samenstelling van de wijk af.

Veel fracties hebben hun zorg over de zorg uitgesproken. Er zijn gelukkig niet veel cliënten die aangeven dat het verkeerd gaat in Leusden. Sterker er zijn nog geen klachten ontvangen op dit gebied. Dat is geen garantie voor de toekomst maar het is goed dat er inhoudelijk gezien een goede start is gemaakt. Larikslaan2 vervult daarin een mooie rol. Spreker heeft ook zorg over de systemen en hoe de financiën uiteindelijk zullen uitpakken. Hij kan dat nu niet aangeven maar hij weet dat Amersfoort als gastheergemeente hard werkt om de systemen op orde te brengen. Er wordt wel gekeken hoe dat versneld kan worden maar hij kan geen garanties geven. Hij hoopt zo snel mogelijk meer nieuws te ontvangen en zal de raad daarover dan informeren. Leeuwarden is de eerste gemeente die via een schatting een poging gaat doen om de kosten inzichtelijk te maken. Geen enkele gemeente heeft de zaken goed op orde omdat de systemen nog niet kloppen.

De heer **Genders** vraagt waarom Leusden geen inschattingspoging doet, dan is er in ieder geval een beetje grip op de zaak.

Wethouder **Overweg** zegt dat Leusden geen eigen systeemregistratie heeft en afhankelijk is van andere partijen. Daarbij is het SBG in een keer overgedragen aan Amersfoort en dat brengt ook complexe problemen met zich mee. Hij heeft geen zorg over de inzet van mensen maar er is tijd nodig om de zaken goed te organiseren en te rapporteren op nuttige informatie. Hij kan wel aangeven hoeveel er is uitgegeven en hoeveel cliënten er zijn maar hij kan geen budgetten rapporteren.

De heer **Genders** vraagt waarom er geen steekproef gehouden kan worden.

Wethouder **Overweg** zegt dat de raad inzage wil in de financiën en hoe het met de cliënten

gaat. Dan kan hij met een steekproef niets doen. Als het met één zorgaanbieder goed gaat kan het met een ander heel slecht gaan. Dan wordt daarmee een verkeerd signaal afgegeven. Het punt wordt door spreker wel goed geagendeerd. De monitor waar de VVD om vraagt, vindt hij de omgekeerde wereld. De heer Sturkenboom heeft met een aantal andere partijen het initiatief genomen een werkgroep op te stellen en spreker is daar heel blij mee. Voor hij verdergaat met de uitwerking wacht hij de plannen voor de monitor van de werkgroep af. GroenLinks-PvdA sprak nog over de informele zorg. Ook daarvoor geldt, geef deze initiatieven de tijd zich nog verder te ontwikkelen. De gemeente sluit aan als zij een stap verder zijn. De samenlevingsontwikkelaar gaat na de zomer aan het werk en zal de initiatieven verder body geven.

Er is zeker aandacht voor de agrariërs. De visie Buitengebied komt eraan en het college gaat met de agrariërs en andere bewoners van het buitengebied in gesprek om te kijken welke rol zij kunnen spelen in het buitengebied. Het glasvezelproject in het buitengebied is een mooi voorbeeld van de Samenleving Voorop. De gemeenten Scherpenzeel en Leusden hebben O-gen gevraagd een loket op te richten. De mensen worden gestimuleerd een plan in te dienen en daarna komt de gemeente pas in beeld.

De **burgemeester** zegt dat het college werkt aan de raadsplanning. Na de zomervakantie komt het college met een planning.

De heer **Van Herpen** heeft geen reactie gekregen op zijn vraag over de stapeling van negatieve effecten.

Wethouder **Dragt** zegt dat in de maatregelen zoveel mogelijk hardheidsclausules zijn ingebouwd om daar waar ongewenste stapeling van effecten optreedt daadwerkelijk iets te kunnen doen. Het college heeft oog voor die situatie en staat voor alle gevallen open waarbij cliënten zich melden en aangeven dat zij door de stapeling van effecten zwaar worden getroffen. In dat geval zal het college gebruikmaken van de hardheidsclausules in de regelingen om daarvoor een oplossing te vinden.

6. Raad en college tweede termijn

De heer **Van Herpen** begrijpt uit de beantwoording van de wethouder over de stapelingseffecten dat er via de hardheidsclausule echt wordt gekeken naar individuele gevallen. Zijn insteek was, omdat er nogal wat stapelingseffecten zijn, structureel naar het probleem te kijken. Hij is blij met het antwoord van de wethouder over de JOGG-motie en dat deze met de betreffende groeperingen wordt besproken. Wellicht kan de VVD na de toezegging van de wethouder aansluiten bij het bijna raadsbrede initiatief.

De heer **Genders** heeft al aangegeven dat hij het eens is met de opdracht in de motie en bij dezen steunt hij de motie.

De heer **Van Herpen** zegt dat hij blij is met de beantwoording van wethouder Dragt over de financiële positie van de gemeente. Er wordt getracht een financiële oplossing te zoeken voor eerder afgesproken beleid. Hij zou bijna vragen of het mogelijk is dat de raad een soort workshop krijgt om meer inzicht te krijgen in de financiële stukken die de raad gepresenteerd krijgt. Wellicht kan dit via het presidium worden opgepakt. Hij is niet zoals de VVD aangeeft van mening dat het college 'geld over de balk smijt'. Het gaat ook om verplichtingen die veelal al vastliggen.

De heer **Genders** heeft niet gezegd dat het college geld over de balk gooit. Het college gaat heel daadkrachtig en snel te werk. Naar de mening van de VVD gaat het te snel. Het gaat om de balans tussen uitgave inkomsten. Dat de VVD tegen het voorstel voor een tweede sporthal heeft gestemd had te maken met de mogelijkheid voor private investeringen en het risico dat het college in zijn geheel neemt.

De heer **Van Herpen** wil toch bekijken hoe de raadsleden met elkaar het inzicht in de financiële verhoudingen kunnen verbeteren. Hij heeft vernomen dat de VVD en CDA tegen de Kadernota zullen stemmen. Hij herinnert zich de uitspraak van waarnemend burgemeester Broekhuis naar de toenmalige fractie van Leusden '90 om niet elk jaar tegen de Kadernota te stemmen. Een partij kan ook voor de Kadernota stemmen met een stemverklaring. Als een partij tegen een Kadernota stemt, is die partij ook tegen alle vervolgstappen die daaruit voortvloeien. Spreker wil graag een zinvolle discussie voeren tussen oppositie en coalitie.

De heer **Genders** meent dat het advies van de heer Broekhuis voornamelijk over de begroting en niet over de Kadernota.

De heer **Van Herpen** meent dat het echt over de Kadernota ging en de gevolgen daarvan als een partij tegenstemt.

De heer **Genders** gaat over deze stelling graag bij de begroting in debat met de coalitie.

De heer **Van Herpen** heeft goed gehoord wat de wethouder heeft gezegd over de Lange-steeg. Hij is benieuwd welke concrete plannen er naar voren komen. Vanuit de GroenLinks-PvdA-fractie is het een hartenkreet dat voor dat gebied voortgang wordt gemaakt.

De heer **Genders** zegt dat veel onderwerpen al zijn behandeld en op bepaalde punten verschillen de fracties van mening. Hij is benieuwd hoe de GroenLinks-PvdA-fractie aankijkt tegen de ontwikkelingen in de Langesteeg.

De heer **Van Herpen** heeft in zijn bijdrage het college opgeroepen om zeer actief te zijn en daarbij ook partners te zoeken die een ondersteunende rol kunnen invullen als het gaat om landbouw en de natuurontwikkeling in dat gebied. Hij staat open voor alle partners die daarin een bijdrage kunnen leveren. Als dat betekent dat er veel woningbouw in dat gebied gerealiseerd gaat worden is de GroenLinks-PvdA-fractie daartegen. In de verkiezingstijd is duidelijk aangegeven waar GroenLinks-PvdA naartoe wil.

De heer **Genders** zegt dat de GroenLinks-PvdA-fractie het gebied op slot heeft gezet. Wat heeft de partij verder nog te bieden. Mogen er wel landgoederen komen?

De heer **Van Herpen** zegt dat er nog gesproken kan worden met de provincie over middelen of met natuurorganisaties die hierin willen investeren. Daar waar in dat gebied rood staat, kan het rood vervangen worden door ander rood op dezelfde plek of verplaatst worden naar de rand van het gebied. Het is niet de bedoeling dat in dat gebied meer rood wordt toegelaten omwille van het financiële plaatje. Als hij dat zou overwegen, is hij niet geloofwaardig.

De heer **Piersma** wil nog even reageren op enkele antwoorden van het college. Hij is blij met de opmerkingen over het Hart van Leusden dat gebruikers en bezoekers worden betrokken bij de plannen. Dat sluit aan bij zijn woorden uit de eerste termijn: de grote projecten zijn van Leusden en niet alleen van directbetrokkenen. Hij is blij met deze toevoeging van het college. Spreker heeft gesproken over de Samenleving Voorop. Hij constateert dat een aantal projecten toch meer naar de gemeente zijn toegetrokken. Dat maakt dat hij de indruk heeft dat de rol van de gemeente steviger is geworden dan in de Samenleving Voorop wenselijk is. Wethouder Dragt spreekt geruststellende woorden over de financiën. Toch steunt het CDA de motie van de VVD met de aanpassing zoals die is aangegeven. Hij maakt zich zorgen over de onzekerheden die er zijn. Het is mooi dat er wordt gesproken over een aantrekkelijke economie maar de bezuiniging en de taakstelling van Rutte II is nog maar net begonnen. Bij belastingvoordelen gaat de gemeente niet de trap mee op maar als het in de wereld gaat stormen, loopt de gemeente risico's. Hij vindt het mooi dat het college geruststellende woorden spreekt en het is mooi dat Leusden een solide gemeente is maar toch zijn zijn zorgen niet geheel weg. In 2014 heeft het CDA de Kadernota niet gesteund maar de begroting wel.

De keuze van een aantal prioriteiten waren niet die van het CDA. Maar als de raad de Kadernota vaststelt, is het CDA democratisch genoeg om dit als het kader te zien. Het CDA heeft het niet altijd voor het zeggen maar als het besloten is, snapt hij dat de wereld zo in elkaar zit. Agenda 22 vindt hij sympathiek en hij vindt het mooi dat het college die doelstellingen omarmt zonder een apart programma te maken. Zo hoort het ook wat betreft het CDA. Als dat wordt meegenomen in het werk dan doet het college dat goed. Hij zit niet te wachten op een motie en de toezegging van de wethouder is voor hem voldoende. Het is goed dat het JOGG wordt opgepakt. Hiermee wordt invulling gegeven aan een amendement dat op 10 juli 2014 is aangenomen. Het is goed dat dit initiatief nogmaals wordt benadrukt en deze motie wordt door het CDA gesteund.

De Groene Beleving en het Energieakkoord zijn prachtige initiatieven uit de samenleving. Over de kosten kan altijd worden getwist. Duurzaamheid mag geen exclusieve groep worden, duurzaamheid is van iedereen. De samenleving moet uiteindelijk gezamenlijk invulling geven aan een duurzaam Leusden.

Wethouder Overweg zegt dat hij een eerlijke folder heeft verstuurd over het groenonderhoud. Spreker heeft niet gezegd dat de folder niet eerlijk was maar hij vond deze niet heel uitnodigend als het gaat om de zorgen die de gemeente heeft en de verbindingen die deze daarin wil leggen. Hij kan zich voorstellen dat de ontwikkeling van initiatieven wordt afgewacht. De gemeente heeft wel de rol om goede initiatieven in de etalage te zetten waarmee wordt aangegeven dat de samenleving het initiatief oppakt. Het zou mooi zijn als de foto's van de successen worden gepubliceerd. Dat stimuleert meer en heeft een aantrekkende werking.

Ten aanzien van de afvalmotie heeft de wethouder aangegeven dat het principe vanuit de motie wordt gehanteerd, alleen op dit moment is dat te vroeg. Als dat is wat de wethouder bedoelt (hij knikt ja) trekt hij de motie in met de overtuiging dat de wethouder later in het jaar komt met een voorstel waarin de motie wordt meegenomen.

Het klopt dat het initiatief voor glasvezel van de bewoners uit het buitengebied moet komen. Hij is nieuwsgierig wat landbouw en natuur in de Langesteeg gaat betekenen. Er is beloofd dat het gebied behouden blijft zoals het is. Daarover moet de gemeente heel duidelijk zijn en de heer Van Herpen is daar nog niet heel helder over.

Mevrouw **Pouwels** zegt dat over de eigen motie Agenda 22 dat het CDA terecht opmerkt dat de samenleving dit al doet in Leusden. Mensen die het aangaat ervaren het vaak anders. De mensen die haar op deze agenda hebben gewezen kwamen met een artikel van Mona Keijzer waarin zij ervoor pleit dat gemeenten hier actiever mee aan de slag moeten.

De heer **Piersma** is van de lokale politiek en zijn mandaat ligt in Leusden. Mona Keijzer heeft gelijk dat gemeenten daarop moeten letten. Hij heeft vertrouwen in de opzet van Larikslaan2 en in de basis is dat niet anders dan wat er in die agenda staat. Hij gaat ervan uit dat Leusden het goed doet volgens die agenda en anders hoort hij dat graag van het college in tweede termijn. Uiteraard gaat er wel eens iets fout maar daarvoor is er een vangnet.

Mevrouw **Pouwels** zegt dat het niet alleen een Larikslaan2 probleem is. Het is een breder verhaal en zij heeft de onderwerpen in haar eerste termijn genoemd. Het college gaat hiermee laagdrempelig aan het werk. Met die toezegging trekt zij de motie in. Via de gebruikers in de samenleving zal zij kritisch volgen wat er op dit terrein gebeurt. De VVD-motie gaat vooral over de grote projecten en deze kunnen niet worden bijgesteld. Er ligt ook een vraag vanuit de samenleving onder. Deze motie zal ChristenUnie-SGP niet steunen.

De heer **Genders** zegt dat de ChristenUnie-SGP ziet dat er veel geld wordt uitgegeven en dat dit leidt tot een bepaalde positie in de gemeentelijke financiën waarbij de grafieken steil omlaag lopen. Een jaar geleden gaf de ChristenUnie-SGP-fractie nog aan blij te zijn dat er niet geleend hoeft te worden.

Mevrouw **Pouwels** vindt het daarom creatief dat de gemeente leningen aangaat om te voorkomen dat de gemeentelijke financiën steil naar beneden gaan. Zij heeft niet gezegd dat zij

blij is dat er niet geleend hoeft te worden. De motie van het CDA is ingetrokken maar zij geeft aan dat deze wel erg veel lijkt op de motie uit 2014.

De heer **Piersma** zegt dat deze inderdaad sterk gebaseerd is op de motie van 27 februari 2014. De ChristenUnie-SGP-fractie heeft goed opgelet.

Mevrouw **Pouwels** heeft in haar betoog over een initiatief voor een werkgroep Communicatie gesproken. Zij heeft daarover contact gehad met de heren Roskam en Spijkerman en zij verzoekt de andere partijen hierbij aan te sluiten.

De heer **Madiol** zegt dat de JOGG-motie wordt gesteund door D66. Preventie is beter dan zorg. De meeste moties zijn ingetrokken en daar hoeft hij dan verder niet op in te gaan. De voorzitter spreekt over de raadsplanning die na de zomervakantie komt, wanneer na de zomer?

De **voorzitter** antwoordt dat deze na de zomervakantie en voor de kerstvakantie komt.

De heer **Madiol** heeft nog iets recht te zetten naar het CDA. In zijn eerste termijn heeft hij gesproken over respectvol en hij heeft zich gerealiseerd dat hij in het debat het woord respectloos heeft gebruikt. Hij biedt hiervoor zijn excuses en hij hoopt dat partijen op een fijne manier verder kunnen samenwerken.

De heer **Piersma** stelt het op prijs dat de heer Madiol deze opmerking corrigeert. Ook hij wil graag opbouwend en fatsoenlijk met elkaar samenwerken. Hij accepteert de opmerking van de heer Madiol.

Wethouder **Dragt** zegt dat de heer Van Herpen nog recht heeft op een nadere toelichting op stapelingseffecten. Er is gevraagd of de gemeente hier structureel naar wil kijken. Dat vindt hij lastig omdat het een openeindvraag is die hij nu niet kan invullen. Daar waar zich stapeling van effecten voordoet, zal dat met maatwerk worden opgelost. Gedurende een bepaalde periode zal duidelijk worden welke stapelingseffecten zich voordoen. Als daar structurele elementen inzitten komt hij daarmee terug bij de raad.

De heer **Van Herpen** kan meegaan met het antwoord van de wethouder maar hij vraagt of hij daar op termijn, liefst voor de begroting, wel inzicht in kan krijgen.

Wethouder **Dragt** zal zijn best doen deze informatie voor de begroting aan te leveren. Ten aanzien van Agenda 22 geeft hij aan dat hij en wethouder Overweg in week 28 een rollator-tocht maken om te ervaren welke obstakels zij tegenkomen op de Hamershof en de Biezenkamp.

Ten aanzien van de leningen zegt hij tegen de VVD dat het gaat om grote investeringen in de openbare ruimte. Daarbij is het de vraag of de gemeente nu of over vijf of zes jaar gaat lenen. Het college meent dat de rente nu zo laag is dat het verstandig is nu een lening aan te gaan zodat over vijf of zes jaar nog voldoende reserves aanwezig zijn om de investeringen die dan nodig zijn te financieren.

De **voorzitter** geeft aan dat de wijzigingen zoals de VVD die heeft aangebracht in de motie onjuist zijn.

De heer **Genders** trekt de motie in.

7. Besluitvorming amendementen

Er zijn geen amendementen die in stemming gebracht moeten worden.

8. Besluitvorming voorstellen

De Kadernota wordt met 12 stemmen voor aangenomen.
De voorjaarsnota wordt met 16 stemmen voor aangenomen.

9. Besluitvorming eventuele moties

De motie JOGG-gemeente wordt unaniem aangenomen.

Mevrouw **Pouwels** dient namens de hele raad een motie vreemd aan de orde van de dag in. Vanavond is de laatste raadsvergadering waarbij Jolien Houtman aanwezig is. De raad krijgt nog gelegenheid om op 11 september 2015 afscheid van haar te nemen. De raad wil toch vanavond aandacht besteden aan haar vertrek en de vijf raadspartijen dienen gezamenlijk een motie in.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 2 juli 2015;

overwegende dat:

- Jolien sinds 1 januari 2011 als griffier in de gemeente Leusden werkzaam is;
- zij heeft besloten per 1 september 2015 te gaan werken in Nieuwegein en daartoe;
- een verzoek tot ontslag heeft ingediend;
- de raad in de vergadering van 1 juli 2015 aan Jolien eervol ontslag heeft verleend;

daarnaast overwegende dat:

- Jolien de verbondenpartijenproblematiek provinciaal op de kaart heeft weten te zetten en daar vanuit Nieuwegein hopelijk een blijvende bijdrage aan zal leveren;
- zij zich met een enorme drive heeft ingezet voor het opener, zichtbaarder en toegankelijker maken van de gemeenteraad in de Leusdense samenleving;
- zij op attente, behulpzame en praktische wijze niet alleen overdag, maar ook bij nacht en ontij de steun en toeverlaat is geweest van de Leusdense raadsleden;

spreekt uit:

- dat zij Jolien veel dank verschuldigd is over haar werk en inzet van de afgelopen jaren;
- dat, mede dankzij de sturing van Jolien, de raad veel werk heeft kunnen verzetten;
- dat de raad de juridische en deskundige adviezen zeker zal missen;
- dat zij er trots op is dat 'onze' griffier zo'n prachtige stap in haar carrière heeft kunnen zetten;

en wenst haar veel wijsheid en plezier toe in Nieuwegein;

en gaat over tot de orde van dag."

De **griffier** vindt het bijzonder dat zij vanavond iets mag zeggen en de motie ontroert haar zeer. Zij dankt de raad voor de motie en wil de raad aanbevelen om in te stemmen met de motie.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie unaniem is aangenomen.

10. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.30 uur.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Leusden in de vergadering van 24 september 2015,

griffier,

voorzitter,